

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	--	--	--

A wieni tárgyalások.

Visszafojtott lélekzettel várjuk azon tárgyalások eredményét, melyeket Wekerle, Kossuth és Darányi miniszterek odaát Ausztriában folytatnak. Még az 1867-iki kiegyezésnek a gazdasági dolgokra vonatkozó része sem volt fontosabb, de talán még akkora jelentőségű sem, mint a mostani.

Most dől el ugyanis, hogy meddig leszünk még Ausztriával közös vámterületben, mikor rendelkezhetünk gazdaságilag teljesen önmagunkkal. Mikor lesz lehetősége annak, hogy magyar jegybankot létesítsünk. Mikor jutunk abba a helyzetbe, hogy nagyobb ipart teremtsünk azok vámokkal való megvédésével is.

Aggodalmunk nagyon is alapos Ámbár Wekerle, Kossuth, Sztéryni és Popovits olyan súlyú emberek, kiknek ügyességében megbízhatunk, nem szabad figyelmen kívül hagynunk azt, hogy Ausztriában egy Beck báró és több olyan kaliberű ember harcol, kik aligha állanak a mi érdekeink védői mögött gazdasági tudásban és ügyességben.

A személyeken kívül azonban egy biztató jelenséget látunk. Ugyanis még két héttel ezelőtt is az osztrák sajtó feszelt és tetszelgett magának a „Los von Ungarn“ jelszóval és fenyegetőztek, hogy azonnal el fognak gazdaságilag válni tőlünk azt híven, hogy az átmeneti idő előnyeinek megfosztásával bennünket megrémítenek. Ugyanígy cselekedtek a legelőkelőbb osztrák politikusok és nyilvános szónoklatokat tartottak Ausztria több vidékén ily irányban. S íme mi történt. Nemcsak hogy a magyar sajtó meg nem ijedt, nemcsak hogy a sajtó organumok nálunk örömmel üdvözölték ezen szétválási törekvéseket, nemcsak hogy biztatták őket: rajta-rajta jó németek, hát váljunk el, hanem koronáját tévé rá Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter, pártunk vezére, ki válaszáat erre a sok mókára tárgyalatni kezdte a magyar autonom vámtarifát

Mikor aztán odaát Ausztriában meggyőződtek, hogy itt nem lehet sokat kukoricázni, rövid pár nap alatt a helyzet képe megváltozott. Ma már úgy áll a dolog, hogy az osztrák sajtó, külö-

nösen pedig a bécsi kormánylapok feltűnő módon azon vannak, hogy a kiegyezés sikerüljön. A nagyhangú fenyegetőzések után a „Neue Freie Presse“ már így ír: Azok a hangok, melyek Magyarországból a kiegyezésről, áthalatszanak, nem épen békésen hangzanak és elválással fenyegetődznek. Ausztriában a várakozás mélyen le van nyomva, de itt nem fenyegetnek az elválással, hanem csak annak a meggyőződésnek adnak kifejezést, hogy Ausztria a kiegyezés válságait, a bonyodalmakat és viharokat épúgy kibírhatja, mint Magyarország és egy szemernyivel nincs nagyobb szüksége a kiegyezésre, mint a lajtántuli szomszédnak.

Szép, szép ez mind, az is hirlik már, hogy az osztrákok lemondanak azon követelményükről, hogy a kiegyezés hosszú lejáratú legyen, az is hirlik, hogy a szerződési formát is elfogadják.

De minderre nem adunk semmit, a végét óhajtjuk látni, a megállapodásokat tudni Meddig fognak tárgyalni, azt nem tudjuk, de a békés jelenségek mellett is el lehetünk készülve arra, hogy

TÁRCA.

Nemzeti uralkodó családunk — nemzeti dicsőségünk.

Ledniczky Ipoly tanár szabad előadása a főgimnáziumnak második ismeretterjesztő előadásán.

A „Bajai Független Újság“ eredeti tárcája.

(f.) Vannak érzelmek, vannak fogalmak, melyeknek hitelét a haladó idő csökkenti, melyek mellett mosolyogva halad el az ultramodern kornak szkeptikus szülőtte. *Nemzeti dicsőség* — hát akadnak még a huszadik században is Horváth Istvánok, kiknek lelki éleslátását a rajongás annyira befolyásolja, hogy dicsőségét hirdetik a magyarnak, még pedig oly korban, melyben magukat magyaroknak, sőt kiváló fajmagyaroknak való férfiak nyíltan »kultúrbestiák«-nak merik mondani történelmünknek olyan alakjait, kiknek szinte áhitatos tiszteletét az anyatejjel szívtuk magunkba? *Nemzeti dicsőség* — a zakatoló gépek korszakában fog-e visszhangot találni e szó a falanszter-embernek ideáloktól rég elszokott lelkében?

Visszhangra fog találni, visszhangra kell találnia, ha nem a képzeletnek üres szárnyain

verdesi a levegőt, ha nem a rövidlátó elfogultság a vezetője, hanem az igazi tudománynak szilárd alapjaira építi a nemzeti dicsőség bizonyosságait. Azért lelkesedhetik valaki, lelkesíthet is a nemzeti múltért, hisz örökre igaz, hogy *causa facit disertum*, a tárgy teszi az embert ékesen szólóvá; csak legyen a lelkesedésnek reális alapja, csak támaszkodjék megfelelő tényekre, s akkor senki sem fogja kétségbe vonni jogosultságát.

Ez a szolid alapokon nyugvó lelkesedés egy eszményi tárgyért jellemezte *Ledniczky Ipoly* tanár febr. 24-iki előadását, melynek tárgya volt az Árpád ház érdemei hazánk történetében, Magyarország dicsősége az Árpádok korában. Nem hiába, hogy meleg szívből fakadt az előadónak minden szava, de tudott is gyújtani. A tanári kar nesztora oly ifjúi hévvel ecsetelte a »régis dicsőség«-et, hogy szinte beiemelegedtünk a hallgatásába. S ami a fő, az egykoru forrásokra — VI. v. Böles Leó, VII. Konstantin görög császárok, Béla király Névtelenjének műveire — való folytonos utalás elejét vette annak a benyomásnak, mintha tán a túlzó fajszeretet látná csak oly nagyoknak a múlt férfait; mindnyájan éreztük a tények súlyát, s jól esett az az öntudat, hogy történelmünk kiváló alakjait maguk az ellenséges kutfők is úgy jellemzik,

hogy a mi dicséretünkben a superlativus sem mehet tulság számába.

Honszerző *Árpád* személyén kezdte előadását *Ledniczky* tanár. Miután röviden ecsetelte a magyar nép viszontagságos vándorlását az őshazából Etelközig, hol Árpádot fejedelemmé választották, emelték: rátért magának Árpádnak jellemzésére Hármasszempontból rajzolta meg Árpád képét: mint *hadvezérét*, mint *államférfjét* s mint *magánemberét*. Az első képhez számos vonást lehet meríteni a kutfők közül; a másodikat a megalkotott műnek, a vérrel szerzett haza kormányzásának eredményeiből állítja össze a történelem; a harmadikról már szűkebb a szava a forrásoknak. Láttuk a hadvezérét, ki éles elméjű taktikával a sik földre helyezi lovas népe hadműveleteinek súlypontját, onnan intézi azokat a bámulatos lovas támadásokat, melyek neki és vitézeinek a kortársak csodálkozását, maradékainak a szép magyar hazát szerezték meg. Az államférfiu végtelen ügyességgel tudja beleolvasztani a meghódított, vagy önként ajánlkozó idegen elemeket a magyar nemzet testébe. A magánembert főleg a nagylelkűség s a keleti pompaszeretet jellemzi. Híveinek bőven osztogatja a megszerzett területeket, s ha udvarában vendégül látja népje főbjeit, vagy az előkelő idegeneket, arany és ezüst edények-

egyszerre csak a legkomolyabb válság előtt lesz a kormány, de annyi is bizonyos, hogy az egész nemzetet fogja a háta megett találni.

—n

Közgyűlés.

Február 23-án tartotta meg Baja város törvényhatósági bizottsága ez évben első rendes közgyűlését óriási tárgysorozattal, melynek indoka az volt, hogy némely fontos kérdést óhajtott a városi tanács a közgyűlés elé vinni, mely még nem volt arra megérett és így a hosszú idő folytán nagy tárgysorozat került elintézés alá.

A közgyűlés a komoly munka képét viselte magán és gyors lefolyású volt. Ez természetes is azon okokból, mivel egyrészt a fontos tárgyak a bizottságokban már alaposan tanulmányozva és megvitatva lettek. Ezenkívül pártunk vezető férfiai tanulmányozták előre is a kérdéseket s sok módosítást ajánlottak a városi tanácsnak már a közgyűlést megelőzőleg, melyeket egynek kivételével ez el is fogadott. Ez az egy a virilizmus eltörlésére vonatkozott.

Pártunk vezetősége tudatában annak, hogy a béke a komoly munka ideje, nem áhítozik olcsó szónoki babérok iránt, hanem miután módjában van óhajait és nézetének egy részét vita nélkül is érveikkel előzetesen keresztülvinni, komoly hivatása tudatában dolgozik és segít.

A jövőben megtartandó pártértekezleteken ezen munkák is be fognak jelenteni a pártnak tudomásul vétel és jóváhagyás végett.

A polgármesteri jelentésnél Czérnay Imre bizottsági tag felhívta a rendőrkapitány figyelmét egy züllött alak botránnyainak orvoslására, a mit a főkapitány készségesen kilátásba is helyezett. Alföldi Béla bizottsági tag pedig indítványozta, hogy a bizottsági tagok haláláról a polgármester régi gyakorlat szerint gyász-

jelentéssel értesítse a törvényhatósági bizottsági tagokat, mely indítványt a közgyűlés el is fogadott.

Rajcsányi Imre indítványa Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek a Rákóczi vár megvétele tárgyában tett intézkedésére vonatkozólag, mint külön önálló indítvány jelen közgyűlésen tárgyalható nem volt.

A tisztviselők fizetés felemelését helybenhagyó belügyminiszteri leirathoz Túry Mátyás bizottsági tag szólott hozzá. Az egyik indítványa azt tartalmazta, hogy tétessék különbség az első és második alkapitányi fizetések között, a másik pedig utasítani kívánta a közgyűlést, hogy a tisztviselői állásokra vonatkozólag hozzon miniszteri szabályrendeletet. Első indítványát a közgyűlés elvetette, másik indítványáról pedig Ambrozovits Lajos főispán felvilágosítása után úgy határozott a közgyűlés, hogy az épúgy mint Rajcsányié jelen közgyűlés tárgyát nem képezi.

Éljenzéssel vette tudomásul a közgyűlés, hogy a biharmegyei híres ajándék, vagy jobban mondva sáprendszer ellen megbotránkozással foglalt állást már az állandó választmány is.

Pest vármegyének sztrájk esetén a katonaságnak arató munkára való átengedése tárgyában vett átiratát azon hozzáadással fogadta el a közgyűlés, hogy a katonaság csak végszükség esetén és nemzeti vagyon megvédésére legyen csak kirendelhető.

Ezen módosítvány Baja város közönségének a socialis kérdések iránti helyes érzéséről tanuskodik.

Ugyancsak Zombor városának a sertésvész tárgyában áttett feliratát módosítással fogadta el a közgyűlés, azt ajánlván a miniszternek, hogy ne egyedül az állatorvosok, hanem egy járványbizottság intézkedjék az állatokról. Ezen helyes intézkedéssel netán az országban előforduló állatorvosi visszaélések és a közönség zaklatása kerülnének ki. Ugy ezen, mint fenti módosítást is pártvezetőségünk indítványozta.

ben szolgáltatja föl lakomáját. Szenvedélyesen szereti béke idején a vadászatot. Így alakul ki a szerző színes, élénk előadásában Árpád képe, szinte megelevenedik előttünk az a hős és bölcs fejedelem, kinek mai hazánkat köszönhetjük, kit főleg halálának mostani ezredik évében áldva kell emlegetnünk.

Az Árpádház dicsőségének második oszlopa Árpád szépunokája, a keresztény magyar királyság megalapítója, *Szent István*. Bölcsesége belátja, hogy a folytonos háborúskodás és külföldi kalandozás akkor is megőrli nemzete erejét, ha mindig győznének fegyverei. Apostoli buzgalma egy egész nép megtérítésére lelkesíti őt. De van elég belátása, hogy népét nem a hanyatló keleti, hanem az élet-erős nyugati egyház karjaiba vezesse. Békére szoktatja, tudományra, művészetre, földmivelésre oktatja népét, s bár az átalakulás munkájának nehézségeit érzi, mégis nagyjában keresztény országot hagy örökbe utódjának.

A térítés munkájára *Szent László* teszi föl a koronát. Alatta a magyar nép már számottevő tényező az európai keresztény nemzetek sorában, s királya szent életének, lovagi érenyeinek oly nagy a híre, hogy a II. Orbán pápa személyes elnöklelte alatt tartott cleromonti zsinat őt választja meg 1096-ban az első kereszties háboru vezérének. S midőn

VII. Gergely pápa és IV. Henrik császár megvívják vértelen titáni harcukat, Szent László a pápa pártjára áll, megmutatva, hogy »szentté lehet az ember anélkül, hogy németté kellene lennie« s ezen állásfoglalása eloszlatja végső maradványait annak az idegenkedésnek, mellyel a magyarok az idegen, németnek vélt ker. vallás ellen viseltettek. S a keresztény magyar királyság ő alatta oly erőre kap, hogy legyőzi és végkép megtöri azt a népet, mely a pogány magyarokat őshazájukból való kivándorlásra kényszerítette.

Végül a magyar alkotmányos életnek egyik nevezetes sarkkövéről, az *arany bulláról* értekezett az előadó, összehasonlítva azt a bár hét évvel idősebb, de alkotmányosság szempontjából nem oly tökéletes angol »magna-charta«-val, a Földnélküli János királytól kicsikart angol alkotmánylevéllel.

Befejezésül rámutatott az előadó arra a belső összefüggésre, mely a nemzeti uralkodó ház s a nemzeti dicsőség között fönnáll. Nemzeti, szinmagyar volt az Árpádház, vérre, érzésre egyaránt; ez érzésből táplálkozott, ebből merítette erejét, hogy nagyot alkosson s megtartsa, amit megalkotott.

Érdekes és furcsa jelenségek voltak Sopron város átiratánál. Az átirat kéri a kormányhoz való oly feliratnak pártolását, a mely szerint a virilizmus eltörlendő.

Ezzel szemben a városi tanács azon javaslatot terjeszti elő, hogy a virilizmus hagyassék meg, csupán azzal a különbséggel, hogy a virilisták egymás között válasszák meg a virilis bizottsági tagokat. Dr. Valentin Emil ezzel szemben azt indítványozta, hogy városokban egyáltalán töröltessék el a virilizmus, a vármegyékben pedig csekélyebb számban és arányban az eddiginél hagyassanak meg és ezeket is a választók választhassák a legtöbb adófizetőkből. Ez utóbbit azzal indokolta, hogy bár elvből a virilizmus teljes eltörlése mellett van: mégis a nemzetiségi vármegyékre való tekintetből liberalis szempontjából enged valamennyit a hazafiság és nemzeti kiváncságnak javára. Erdélyi főjegyző a tanács nevében ellenzi Valentin indítványát és csupán annyit acceptál, hogy a virilistákat a legtöbb adót fizetőkből az összes választók választják.

Most az a komikus jelenet következett, hogy a virilisták a függetlenségi párti oldalon is, az elnököt kivéve, a virilizmus fentartása mellett szavaztak a tanács javaslatára, de még komikusabb volt az, hogy a Bajai Független Hírlap felelős szerkesztője is, valószínűleg tévedésből, szintén a tanácscsal szavazott a virilizmus fentartása mellett, holott lapjában lándzsát tört a virilizmus eltörlése ellen. A tanács javaslata fogadott el. A színház kérdése is úgy látszik dűlőre jut. A közgyűlés megszavazott 150000 koronát a kulturális alapból a színház céljaira a bíróság és a képezde közti téren leendő felépítésre azzal, hogy az nem fog pótdoból fedeztetni. E kérdésnél Somogyi Emil a tanács javaslata mellett, Bajai Péter pedig ellene szállt fel, utóbb azonban a közhangulatot látva, indítványát visszavonta.

Különösen két érdekes tárgya volt még a közgyűlésnek. Az egyik a melyben a város tulajdonát képező VI-ik major bérbeadására esetleg eladására vonatkozik. A tanács javaslata egy nagyszabású pénzügyi műveletnek kezdete és ennek bejelentése, nevezetesen az, hogy a város tulajdonát képező földek jövedelme, akár bérbeadás, akár eladás útján gyarapíttassék. Ez még sok ilyen széles alapu vitákra fog alkalmat adni, de már előre is jeleztük, hogy azon az alapon állunk, hogy a város jövedelmei feltétlenül szaporíttassanak, mivel a kiadások növekedtek, csak úgy lehet segíteni a bajon, hogy a jövedelmek szaporíttassanak.

Hogy pedig a kiadások és befektetések szükségesek a város lakossága jövedelmének szaporítása és a város fejlődése szempontjából, ezt igazolta a második érdekes tárgy, hogy Baja város közönsége az iparfejlesztés céljaira egy létesítendő nagy gyárvállalatnak, mely megfelelő nagy számú munkásokat foglalkoztat, egyben a gyárvállalat befektetendő alaptőkéjének 10% hozzájárulási összegét helyezte kilátásba, nemkülönben 25 évi adó és kövezetvám mentességét.

Eljöttünk tehát a baja—bátaszéki hid építése folytán azon stádiumhoz, hogy

egyrészt megragadjunk minden eszközt a város fejlődésének támogatására, másrészt, hogy ott a hol lehet, szaporítsuk már jelenleg is a város jövedelmeit

Karcolat.

A pech.

P., a Központi kávéház délutáni törzsven-dege, ki mellesleg szólva a bajai vadásztársaság egyik leglelkesebb tagja, a minap végtelen szomorú ábrázattal foglalta el a helyét a kávéházban.

— Mi bajod, Árpád? — kérdik részvétellel az asztaltársak.

— Ne is kérdezzétek, — felelt rezignáltan, miközben a zsebkezdője után nyúlt, hogy a szemeszögletébe tolakodó néhány könnyesepet letörölje. Megdöglött a kutyám, a Veszta, mondotta nagyot sóhajtva.

A törzsasztal legtöbb tagja ismerte a gyönyörű, zsemlye-szinű vizslát és őszintén sajnálták, hogy a vadászt ez a csapás érte.

— Aztán mi baja volt? — érdeklődtek többen.

Tóbiás, a riporter, a helyi sajtó állandó réme felelt a kért helyett:

— Egy éjszakai munkában meghűtötte magát, forrólázt kapott és meghalt.

— Ugyan ne bosszantsátok az embert, felelt P. ingerülten. Felhajtotta a kávéját, majd újból megszólalt:

— Hallatlan, micsoda pechem van az idén a kutyáimmal! A nyáron véletlenül meglőttem az egyiket, az megvakult, most meg ez döglött meg.

— Bizony peched volt Árpád, — felelt maliciózan felelős szerkesztőnk — de vigasztaljon az a tudat, hogy még nagyobb pechjök volt — a kutyáidnak.

HIREK.

Március 15.

Baja város közönsége március hó 15-ét az idén rendkívül lelkesen készül megünnepelni.

Az ünnepély alkalmából egy nagyobb-szabású bizottság alakult, melynek célja, hogy a polgárok pártkülönbőség nélkül egyesüljenek. E bizottság működéséhez a függetlenségi párt is hozzájárult, nemkülönben a Casino, a Polgári Olvasóegylet és az Ipartestület. A bizottság tagjai dr. Rajk Aladár, Drescher Lajos, dr. Valentin Emil, dr. Nyiraty János, Czérnai Imre, dr. Makray László, Wunderlich József, Kollár Ágoston, Bajai Péter, dr. Fehérváry Dezső, dr. Móder Géza, Kovács Andor, dr. Fehér Lőrincz, Gebhard Dezső és Utry Pál.

A bizottság a nagyközönséget falragasz útján is fel fogja hívni a minél nagyobb számban való megjelenésre.

Az ünnepi lakoma este 1/8 órakor a „Bárány Szálló” nagytermében (halvaszorával) fog megtartatni

Ezenkívül a függetlenségi párt a róm kath plebánia templomban megtartandó misére testületileg fog kivonulni. Gyülekezés 1/9 órakor az ipartestület helyiségében.

A bajai főgimnázium szabadelőadásai. Holnap, vasárnap délután, mint egyik előző számunkban jeleztük, *Dombi Márk* dr. főgimnáziumi tanár tart előadást a magyar nemzeti irodalomról. — *Ledniczky* Ipoly főgimn. tanárnak mult vasárnapi előadását lapunk tárcarovatában méltatjuk.

Uj ügyvéd. *Dr. Rimler* János a napokban tette le jó eredménnyel az ügyvédi vizsgát. *Dr. Rimler* János Baján fog letelepedni.

Leégett árúraktár. *Fischer* Lipót utóda cég árúraktára e héten csütörtök éjjel eddig ismeretlen okból leégett. A tüzet fél tizenkettőkor néhány fiatalember vette észre, kik purimulatságról mentek haza. A tűz által a *Rothschild* Zsigmond fűszerüzletében beraktározott árúk is sokat szenvedtek, minthogy a két üzletet csupán egy vékony deszka-fal választja el egymástól s a füst azon keresztül áthúzódott. Mindkét üzlet biztosítva volt.

Megdöbentő öngyilkosság hírét veszszük közvetlenül lapunk zárta előtt: *Fischer* Lipót divatárú-kereskedő, tegnap pénteken délután két óra tájban lakásán felakasztotta magát; mire észrevették: meghalt. A szerencsétlen sorsüldözött embert vagyoni tönkretelése vitte e sötét lépésre, melyhez a csütörtök éjszakai bolti tűz, mely vagyonának romjait is felemésztette, feltétlenül hozzájárult. A szenzációs öngyilkosságot városzerte nagy megdöbbenéssel és őszinte részvétellel tárgyalják. A megboldogultat valószínűen vasárnap délelőtt fogják eltemetni.

Színészeink hangversenye Szabadkán. A következő meghívót kaptuk: 1907. március hó 2-án a Pest szálló nagytermében a helybeli szintársulat karszemélyzete javára az összes művészek szíves közreműködésével tánccal egybekötött nagy hangverseny rendeztetik, melyre t. címet és b. családját tisztelettel meghívja. A vigalmi bizottság: Elnök: dr. Farkas Ferenc. Baróthy Antal, Bogyó Zsiga, Faragó Rezső, Fodor Oszkár, Kalmár József, Könyves Jenő, Lugosi Jenő, Nagy Imre, Németh Ignác, Székely Gyula, Vándori Gusztáv. A hangversenyen közreműködnek: Aradi Aranka, Baróthy Antal, Bogyó Zsiga, Fodor Oszkár, Gazdy Aranka, Kalmár József, Könyves Jenő, Mezei Margit, Markovits Margit, Nagy Imre, Németh Ignác, Paxy Margit, Ruzsinszky Ilona, Szalontai Ferké, Székely Gyula. Belépti díjak: Családjegy 10 korona (3 személyre). Személyjegy 4 korona. Karzatjegy 1 korona (mely táncra nem jogosít). Részletes műsor az esti pénztárnál. Kezdeté este 9 órakor.

Krasznay Ferenc meghalt. A politikai életnek és a főváros előkelő társaságának egyik ismert szereplője, *Krasznay* Ferenc dr. ügyvéd, a dunapataji kerület országgyűlési képviselője meghalt. Az élete delén levő edzett, erőteljes férfiú szervezetét két esztendő óta gyilkos kór rombolta, amelynek következtében meg is vakult. Bajához néhány nappal ezelőtt tüdőgyulladás járult, mely szerdán hajnalban a budai Rózsadombon levő lakásában véget vetett szenvedéseinek.

Krasznay Ferenc, 1864 év július 29-én született Nógrádon. Egyetemi tanulmányait részben Párisban, részben Budapesten végezte: itt szerzett jogtudori és ügyvédi oklevelet is. Több ízben volt Angliában kereskedelmi, jogi és közgazdasági tanulmányok céljából. Résztvett a részvénytársaságok párisi kongresszusán. Több közgazdasági cikket írt, főleg a »Közgazdasági Lexikon«-ba. Mint sportférfi is ismeretes volt s különösen a vívásban tűnt ki. A Magyar Athletikai Club körülbelül egy évtizeddel ezelőtt ügyvezető alelnökévé választotta. Ebben a minőségében reorganizálta a clubot s igen sokat tett a club európai hírű margitszigeti sporttelepének létesítése érdeké-

ben. Egyáltalában a mai magyar sport rendkívül sokat köszönhet munkásságának. Az 1901. évi általános választások alkalmával a dunapataji kerület választotta meg függetlenségi programmal. A képviselőházban tartalmass, komoly beszédeivel szerzett elismerést. 1905-ben és 1906-ban, bár betegsége miatt le sem mehetett kerületébe, újból megválasztottak s haláláig Dunapatajt képviselte.

Az ipartestület vasárnap tartotta közgyűlését, melyen Czérnai Imre eddigi elnököt ismét egyhangú lelkesedéssel 3 évi időtartamra megválasztották. Ezután megválasztották az előjáróságot, mely a következőképen alakult meg: Adamek Ottó, Bálint József, Baumgartner Ferenc, Beiszer Miklós, Breinik József, Halpauer András, Kapots Nándor, Kauten Miklós, Kiezel János, Kovács Gyula, Matern József, Ozsvald Ferenc, Polgár Nándor, Reichenberg Antal, Rónai Gyula, Szilágyi Sándor, Tokodi János, Tomasics Sándor, ifj. Utry Pál, ifj. Wagenblatt József. Számvizsgálók: Ackermann János, Kattarinka József, Sugár Henrik.

Közgyűlés. A bajai Kereskedő ifjak egylete március hó 9-én tartja rendes évi közgyűlését

Névmagyarosítás. *Buchala* Imre, a bajai első tambura-zenekar kuplé-énekese vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel »Bajai«-ra változtatta.

Dispensaire Szabadkán. A tüdővész elleni védekezés ügyében megindult mozgalom kezdeményezői kedden délután 3 órakor a városháza tanácstermében előértekezletet tartanak. A március 3-iki nagy értekezleten mint értesülünk a bajai nőegylet és a szanatórium-egyesület is képviselteti magát.

Öngyilkosság. Csátalján *Hedrich* József gazdaember átadta a vagyonát leányának és csak tartásdíjat kötött ki magának. E miatt a napokban azzal gúnyolták *Hedrichet* a falubeliek, hogy koldus, kegyelemkenyeren él. A csufolódást annyira a szívére vette a szerencsétlen ember, hogy egy almafára felkötötte magát. Mire hozzátartozói rátaláltak, már meghalt.

Elbocsátások a honvédség kötelékéből. A honvédelmi miniszter rendeletére *Ficzere* Béla, *Freund* Sándor, *Összterreicher* Béla, *Bereg* József, *Balás* Tihamér, dr. *Pokomándi* Dezső szabadkai 6. honvéd-gyalogezredbeli és *Légrády* Károly szabadkai 4. honvéd-huszár-ezredbeli tartalékos hadnagyok saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsáttattak.

A zombori vasuti pályaudvar kibővítése ügyében február 27-én Zombor város törvényhatósági kiküldöttjei *Hauke* Imre polgármester, *Szabó* László főmérnök, *Mérő* Ignác és *Sztrlich* Zsigmond városi bizottsági tagok a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium, a m. kir. államvasutak, a szegedi üzletvezetőség, a m. kir. vasuti és hajózási főfelügyelőség és a zombori vasut osztálymérnökség kiküldöttjeivel a bejárást megtartották.

A Tisza áthidalása. A Tiszának Titelnél való áthidalása iránt a megye alispánja tudvalevőleg előterjesztést tett a közgyűlés elé. Az ezt megelőző állandó választmányi ülésen azonban dr. *Galambos* Pál az óbecsei áthidalás mellett foglalt állást s arra kérte a választmányt, hogy az ez ügyben való további intézkedés végett e tárgyat vegye le a közgyűlés napirendjéről. Hosszabb eszmecsere után így is történt. Ez ügyben Óbecsén szerdán értekezlet volt, melyen a Tiszának Óbecsénél való áthidalása mellett foglaltak állást. Ennek ellensúlyozására azonban az ujvidékiek is erősen mozgolódnak a titeli terv mellett. Ujvidék város közgyűlése is foglalkozott ezzel a dologgal, s kimondta, hogy az eredeti terv végrehajtása érdekében mindent elkövet-

Pályázat utazási ösztöndíjra. (Törekvő fiatal iparosok figyelmébe.) A szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy, a kereskedelemügyi miniszter ur által adományozandó 600 koronás utazási külföldi ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyeréseért folyamodhatnak a kamara kerületéből (Szeged, Hódmezővásárhely, Baja, Szabadka, Zombor, Ujvidék városok, Bács Bodrog és Csongrád megyék) oly törekvő és kellőleg képesített ifjak, kik az év folyamán tapasztalatok gyűjtése és szakmájukban leendő magasabb kiképzés céljából külföldi utat tenni készek. Főlsorolandók és illetőleg igazolandók a folyamodásban a pályázó lakhelye, családi és vagyoni viszonyai foglalkozása, előképzettsége, nyelvismeretei, erkölcsi magaviselete, esetleges tanulmányai, az általa elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén teendő utazás iránya, részletesen megjelölve, valamint az is, vajjon az illető katonai kötelezettségének eleget tette már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele. A folyamodónak kötelezettséget kell vállalnia az iránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itt fogja értékesíteni.

Azok, kik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alól felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorúakért atyjuk, vagy gyámjuknak kell jól állaniok a fenti kötelezettség betartása tekintetében.

A pályázatok 1907. évi március hó 31-ig küldendők be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához.

Kettős vágány Budapest—Zimony között. Arról a következményeiben kiszámíthatatlan értékű intézkedésről vettünk hírt az illetékes vasuti körökből, hogy Budapest—Szabadka—Zimony között a sinpárt a legközelebbi időn belül megkettőzik. A forgalom ugyanis oly nagy méretű, hogy az egy sinpár mellett ma már nem bonyolítható le. Az előmunkálatok már nagyban folynak, úgy, hogy Szabadka területén az új sinpár útjába eső fákat is vágják ki s a szabadkai ugynevezett majsai kapu melletti nyílt árok beboltozása is már el van rendelve az államvasutak költségén.

A tüdővész gyógyszerül a bükkfakátrány-készítmények teljes joggal régi jó hírnévnek örvendenek. Ezen készítmények a legkülönbözőbb alakban használtatnak, melyek között legjobb a »Sirolin-Roche«, miután ez hatásos, ingernélküli és mindenek előtt igen jóízű. Kapható minden gyógyszerárban.

Forrongó munkások. Zomborból táviratozzák: A napokban az ósziváci csendőrök bekisért hat ottani munkást, kik a helyi érdekű vasutvállalatnál dolgozó munkásokat arra akarták rábírní, hogy a munkájukat abba hagyják. Mintegy félórára az ósziváci helyi csoport összes munkásai, mintegy 400-an, fenyegető magatartással a község házára mentek és ott a hat elfogott munkás szabadlábra helyezését követelték. Az eljárásnak mint-

egy egyórai tárgyalás után sikerült a vezetőséggel megértetni eljárásuk komoly következményeit és a munkásokat békés szétoszlásra bírni. A felbujtók ellen az eljárás folyamatban van.

Nyilvánossági jog egy gimnáziumnak. A vasárnapi hivatalos lap közlése szerint a közoktatásügyi miniszter a zentai községi főgimnázium, mint 8. osztályu középiskolának a nyilvánossági jogot és az érettségi vizsgálat tartásának jogát 1907—1908—9. három tanévre megadta.

A legnagyobb takarmányrépa termékek. Elmultak azok az idők, amikor a gazda már azzal is meg volt elégedve, ha csak nagy mennyiségben termelt takarmányrépája. Ma már a legkisebb gazda is tudja, hogy nem abban áll a répa értéke, ha telerakja a jószágnak a beleit, hanem arra kell a fősúlyt helyezni, hogy mekkora tápértéke van a répának. Hogy nagy tápértékkel bíró répát nyerhessünk, szükséges, hogy az anyarépák (magrúpák) legalább 4—8 kiló súlyuak és tápértékükre nézve a leggondosabb módon egyenként vegyileg megvizsgálva legyenek. Jelenleg nem létezik más cég a budapesti Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésén kívül, mely ilyen nagy gonddal termesztett répamagot hozna forgalomba. Ezen répamag e mellett még impregnálva is van, miáltal sokkal gyorsabban kel ki és a rovaroknak is ellentáll. Ajánlatos tehát, hogy csak Mauthner-féle impregnált csillagjegyű répamagot vessünk, a csekély árkülönbözet százszorosán megtérül a biztos és nagy termés révén.

A fogházörmester bünügye. Megirtuk, hogy Kmetty Sámuel szabadkai fogházörmester ellen csalás miatt bünfenyítő vizsgálat van folyamatban. Kaizler Ödön fogoly árulta el, hogy foglyok kiszabadítása címén több száz koronát csalt ki a foglyok hozzátartozóitól. A szabadkai törvényszék vádpanácsa nemrégben foglalkozott ezzel az ügygyel és Kmetty védőjének dr. Winkler Elemérnek meghallgatása után a fogház örmester ügyében megszüntető határozatot hozott, Kaizlert ellenben csalás miatt vád alá helyezte.

Hernyók és rovarok pusztítására miniszteri rendelet érkezett a v. tanácsához, ki azt közhírré is tette. Mi is figyelmeztetjük a gyümölcsös tulajdonosokat, hogy saját érdekében is tegyenek eleget e rendeletnek, mert hernyós fák gyümölcsöt nem hoznak, meg aki március végéig nem tesz eleget a rendeletnek, azt meg fogják birságotlni.

A munkaszerződések. A földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy a jövőben nem feltétlenül szükséges a munkásszerződéseket a hatóság előtt megkötni. Csupán a munkásszerződések hatósági láttamozása szükséges.

Tolvaj bűvész. Jelenek Ferencz bűvész és szellemidéző addig produkálta magát a bűvészkedés mesterségében, míg egyszer arra szottyant kedve, hogy valóságban is kipróbálja az egyes dolgok eltüntetése körüli ügyességét. Ezen kedvének kielégítése végett történt, hogy midőn nem régen Palánkán nyelte a kardot, egyik előadás után beidézte a saját szellemét egyik palánkai korcsmáros lakószobájába s onnan több értékes dolgot ellopott. A sikertől maga Jelenek is el volt

ragadtatva annyira, hogy pár nap mulva már lovakat bűvészkedett el egyik-másik gazdának az istállójából. Midőn azonban e lovakkal valami biztos révbe evezett, a csendőrök elfogták s bekisérték az ujvidéki törvényszékhez. Itt a bűvészt Szabó Imre vizsgálóbíró vette egyelőre gondozása alá. Csak azután a fogházból is ki ne bűvészkedje magát valahogy a bűvész és szellemidéző úr.

Sikkasztó pénzbeszedő. Ujvidékről jelentik, hogy Alberti Rezső, az ottani légszeszgyár pénzbeszedője, 1200 korona elsikkasztása után megszökött. Alberti Rezső állítólag egy nő társaságában Belgrád felé vette útját.

Ujabb pénzhamisító banda leleplezése. Temerin község nagyvendéglőjében — mint levelezőnk írja — f. hó 13-án Lalovics Sándor egyik társával borozgatott, midőn fizetésre került a sor mindkettő vonakodott a költség kifizetésétől, erre Kováts Gáspár vendéglős a rendőrségért küldött és bekisértette őket. Pálkás rendőrségvezető kihallgatta és megmozdította a két cimborát, még pedig meglepő eredménnyel. A motoztatásnál ugyanis pénzhamisításra használható 7 kgr. ólmot, 1 üveg terpentint és 1 kgr. fényezőport találtak náluk. Hosszabb vallatás után nevezettek beismerték, hogy 5 koronások gyártásával foglalkoztak és bűntársaikat megnevezték. A valóság alapján Pálkás rendőrségvezető a nyomozást megindította, melynek eredménye az lett, hogy másnap a pénzhamisító banda három tagját Sajkásgyörgyéről be is kísértette, akiknél a pénzverésre alkalmas gépezetet meg is találtak Lalovics és társai Nádálját szemelték ki bűnös üzelmek színhelyeül, a honnan a környéket óhajtották az ólom-pénzzel elárasztani.

Fiakkert szeretne. A járásbiróságoknál tárgyalat pörökben, ha a felek közül valaki a tárgyalásra kitűzött órában pontosan nem jelenik meg, rendszerint elveszti a pörét. Így járt a napokban Ujvidéken egyik öreg magyar, mert reggel 9 órakor, amikor idézve volt, nem jelent meg az egyik bíró előtt. Midőn azonban tíz órát, meg még néhány percet mutat a törvényszéki hivatalos óramutató, feltűnik a kérdéses bíró szobája ajtajában egy nagy sapka egy pár korhogó csizma s abban egy ember, akiről mindjárt látták, hogy amolyan elkésett fajta. Figyelmezteti is a bíró, hogy későn jött, mert már befejeződött a pörének tárgyalása. Az öreg magyar erre nagyot pislant a sapka alól s ekként szól ki a subából:

— Pedig mán hajnaltul kezdve folytonfolyvást gyűvök abból a veszeködött Pirosból.

— Elhiszem barátom, mondja a bíró, de hát jobban kellett volna megválasztani az indulási időt, vagy talán az kellene, hogy még én küldjek kendért fiakkert is!

Az öreg e szavak hallatára ránéz a bíróra, megrázza a vállán a subát s ezt feleli:

— Bizony tekintetős uram, jó szívvel fogadtam volna, mert hát én a boszniai okkupáció alkalmával nem a Dráva vizében áztattam hat hónapon át lábaimat, mint némelyik medáliás úr, hanem napkeltétől napestéig, napestétől napkeltéig ott jártam velük a mosztári nagy högyek között!

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkori „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona

Egy aktuális könyv. Az általános drágaság közepette Andrássovich Géza m. kir. földmívelésügyi miniszteri intéző, most megjelent »Házinyultenyésztés és értékesítés« című könyvének második kiadásában rámutat arra, hogy a házinyul okszerű tenyésztésével, csekély befektetés mellett, aránylag a lehető legnagyobb jövedelem érhető el, úgy a piaci értékesítésnél, mint a házi fogyasztásra szükséges hús termelésnél. Ezen közvetlen haszon első sorban a termelő jólétét czélozza ugyan, de közvetve a nemzeti vagyonosodás szempontból is igen figyelemreméltó, mivel a házinyul és annak termékei évenként átlag hat és fél millió korona értékben hozatnak be a külföldről; épen ezért kívánatos gazdasági szempontjából, hogy a házinyul okszerű tenyésztése Magyarországon mennél elterjedtebb legyen. Házinyultenyésztés bármely időben megkezdhető minden különös költség nélkül. Útmutatással szolgál az idézett számos képpel ellátott könyv, melyet 2 K. 20 fill. előleges beküldése ellenében bérmentve küld meg a Pátria r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX. Üllői-út 25.

Temetés a fogházból. Megható esemény folyt le mult csütörtök d. u. az újvidéki ügyészség fogházában. Tavaly történt, hogy Árva Istvánné mérgezés gyanúja miatt vizsgálati fogságba került, amelynek tartama alatt egy egészséges kis gyermeknek adott életet. Azóta a vádbeli cselekmény miatt Árvánét 10 évi fegyházra ítélte az esküdtszék s így úgy látszott, hogy az ártatlan újszülött már gyermekéveit a márianosztrai fegyház komor falai között fogja átélni. Azonban még a végzet is megsokalta a szegény kis apróságnak ezt a sorsát s a lefolyt héten elragadta a fogházi bűnös lakói közül oda ahová való: az angyalok közé. A kis halott koporsóját nagyanyján s anyján kívül a fogház több rabja állotta körül. A temetőbe azonban csak a szabadlábban lévő nagyanyja kísérhette ki.

A tolonc szabályzat rendezése. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: A budapesti államrendőrség főkapitányának jelentése szerint igen gyakran fordul elő, hogy vidéki hatóságoktól a budapesti államrendőrség fogház- és toloncügyosztályába oly egyének utaltatnak be, akiknek illetősége egyáltalán nincs megállapítva, sőt olyanok is, akikről a náluk talált okmányokból kétségtelenül meg van állapítva, hogy nem budapesti, hanem más községbeli illetőségűek. Ugyancsak gyakran fordul elő, hogy a vidéki hatóságok kényszerutlevéllel Budapestre utasított egyénekről, illetőleg a kényszerutlevél kiállításáról az illetőségi hatóságot nem értesítik és ezáltal az ideutasított egyéneknek a szabályszerű jelentkezés elmulasztásának alkalmat adva, előmozdítják a munkanélküli és kétes existenciájú egyének ideözönlését. Ezen szabályellenes eljárás megszüntetése céljából fölhívom a törvényhatóságot, hogy a toloncsabályzat pontos végrehajtása, ennek ellenőrzése és az e tekintetben mulasztást elkövető hatósági közegek felelősségre leendő vonása iránt a legszigorubbán intézkedjék.

A belügyminiszter az adófizetésről. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter körrendeletet adott ki a közvetlen adófizetési jogosultságnak kiterjesztésére vonatkozólag. A rendeletben a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg elrendeli, hogy kivett katonabeszállásolási pótdóra, általában az állami egyenes adók bizonyos százalékában kivett vármegyei pótdókra nézve közvetlenül fizetőnek tekintessék mindenki, akinek az illető törvényhatóság területén az állami egyenes adója a 200 koronát eléri, te-

kintet nélkül arra, hogy a vármegyei pótdó az egyes kivetési cikkek szerint, vagy együttesen mily összeget tesz ki. A rendelet 1908. január 1-ével lép életbe s ettől kezdve a közvetlenül fizetők nem a kis- és nagyközségeknél, hanem a királyi adóhivataloknál fogják a vármegyei pótdókat fizetni.

Cukorgyár és vicinális vonat Zentán. Egy budapesti ismert cég tárgyalást folytat Zenta városával egy cukorgyár létesítése és egy keskenyvágányu vasútnak Zentától a Tiszapartig való építése iránt.

Ellentállásért jutalom. Nem érdektelen indítványt fog tárgyalni a napokban az újvidéki törvényhatósági bizottság közgyűlése. Mayer József törvényhatósági bizottsági tag, lapszerkesztő indítványt nyújtott be a városi közgyűléshez, amelyben indítványozza, hogy Újvidék város törvényhatósági bizottságának és tisztviselőinek a nemzeti ellentállás idejében kifejtett hazafias viselkedésének emlékeztetere a város tisztviselőinek szolgálati éveibe az alkotmányvédelem jegyében lezajlott 1906-ik esztendő kétszeresen számítsa be.

Az 5 és 50 forintos régi bankjegyek már nincsenek forgalomban, de mégis akadhat olyan ember, kinek még van ilyen is. Azokat figyelmeztetjük, hogy még f. évi augusztus 31-ig értékesíthetik e bankjegyeket, ha beküldik azokat az osztrák-magyar bank budapesti vagy bécsi főintézetéhez, sőt azt hisszük, hogy a helybeli takarékpénztárak is beváltják csekély díjazás mellett.

Vége a Gotterhalténak. Több mint félszázestendeje már annak, hogy a Gotterhalte a katonai zenekarok révén Magyarország területén is felhangzik olykor-olykor, bosszantására minden jóra való magyar embernek. Ez a diestelen uralom azonban végre-valahára már nem sokáig tart, mert a cs. és kir. hadügyminisztérium a magyarországi csapatok számára egy állítólag teljesen kifogástalan katonai himnust íratott s ezentúl a katonai zenekarok ezt a himnust fogják játszani minden olyan alkalommal, amikor eddig a Gotterhaltét fújták. Elvégre ez is valami, csak hogy nekünk nem katonai, hanem a magyar himnusz kell!

Szerkesztői üzenet.

P. - (f.) Köszönet! Szívesen látjuk máskor is.

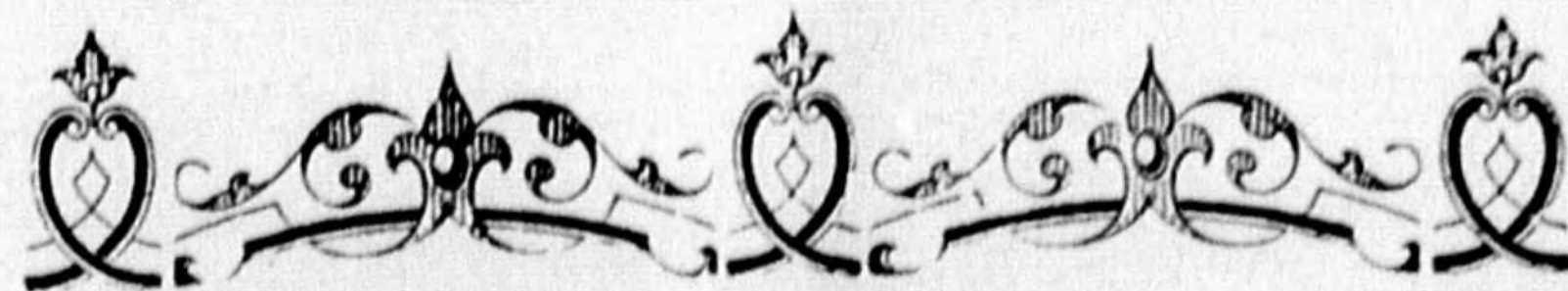
Segédszerkesztő: Wagner Antal.

Eladom

a petői 1404 □-öl jókarban levő

szőlőmet.

Katanits József, Szt. Antal-utca 203. sz.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban.

Két vincellért

keresek

alkalmazás céljából.

Dr. VALENTIN EMIL,
ügyvéd.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

A legjobb magvakat

A legnemesebb fákat

A legszebb virágokat

A legdivatosabb csokrok és koszorúkat
friss élővirágokból

a legjobb minőség szavatolása mellett szállítja

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító
mag- és virágkereskedése

TEMESVÁROTT.

Nagy képletes főárjegyzék
ingyen.

3-2

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyarország legnagyobb raktára

GYERMEK -ruhákban
-kötényekben
-fehérneműekben
-harisnyákban

stb — Férfi-, női és gyermek-

DIVAT-ÉRTESÍTŐNKET

kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Vogel Testvérek, Budapest.

Főüzlet: VI., Andrassy-út 33.

Fiókok: Bécsi-utca 8 és Kerepesi-út 22.

IFI. WAGNER ANTAL

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

B A J A.

ALAPITTATOTT : 1869.

TELEFON-SZÁM : 36.

Könyvek

úgy kisebb, mint akár a legnagyobb diszművek, így lexikonok, összes művek, szakmunkák stb stb.

csekély havi részletfizetéssel
árfelemelés nélkül kaphatók.

Zeneművek

A klasszikus-zene szerzők legjobb művei, a zeneirodalom ujdonságai; hegedű-, zongora-, és cimbalom-iskolák, továbbá a világ legolcsóbb zenemű vállalatának: a Kunz-féle Zenei Népkönyvtárnak mintegy 4000 száma állandóan raktáron.

Papírosok

Levélpapíros-raktáram vetekszik sok fővárosi papírkereskedés hasonló nemű raktárával. Irodapapírosaim elismert első-rangú minőségűek és kizárólag magyar gyártmányok!

Üzleti könyvek

Kizárólag magyar gyártmány! Úgy ár, mint kivitel dolgában vetekszenek az osztrák gyártásúakkal!

Írógépek

A világhírű amerikai Smith Premier írógépek képviselője. Tiszta acélból készült, háromszinű festékszalaggal és automatikus betűtisztító készülékkel.

Kodak

és egyéb fajta fényképező gépek, nemkülönben minden a fényképezéshez szükséges felszerelések (lemezek, érzékeny papírosok etc) igen nagy választékban.

Zongorák

Oeser, Lauberger és Gloss továbbá Berger-féle gyártmányok. Zongoráim után tiz évre szóló írásbeli jótállást nyújtok.

Cimbalmok

Schunda József világhírű gyártmányait tartom raktáron

Gramofonok

és gramofon-lemezek állandóan raktáron.

LEVELEZŐ-LAPOK

A legutolsó ujdonságok:

Klasszikus mesterek világhírű alkotásainak **hú reprodukciói.**

(Mintegy kétszáz féle!)

Feltűnést keltő ujdonságok e téren az olajfestésű (szabadkézzel készült) remek tájkép levelező-lapok is.

Festőmintákul alkalmasak.